

ናይ ድሕነት ምኽርታት ኣብ እዋን ምርጫ

ኣብ ኣሜሪካ ንፕረዚደንት ዝምልከት ሃገራዊ ምርጫ ኣብ ነፍሲ ወከፍ 4 ዓመት ማለት ኣብ ቀዳማይቲ ሰሉስ ናይ ወርሒ ሕዳር ይካየድ። ኣብዚ ግዜ እዚ፣ ሰባት ኣብ ስደተኛታትን ትካላት ዳግሙ-ምጥያሕን ዝያዳ ተገዳስነት ክህልዎም ይኽእል እዩ። ኣብ ታሕቲ ብዛዕባ ኣብ ኣሜሪካ ከጋጥሙኻ ዝኽእሉ ኩነታት ዝሕግዙ ዝተወሰኑ ናይ ድሕነት ምኽርታትን መምርሒታትን ኣለዉ። ሕቶታት እንተሃልዩኻ ምስ ናይ ዳግሙ-ምጥያሕ ትካልካ ተዘራረብ።

- ሓደ ሰብ ቃለ መሕትት ክገብረልካ እንተደልዩ፣ ኣይፋል ናይ ምባል መሰል ኣሎካ። ሓደ ሰብ ብቪድዮ ክቐድሓካ ወይ ክስእለካ እንተደልዩ ኣይፋል ናይ ምባል መሰል ኣሎካ። “ኣይትሰኣለኒ” ወይ “ረሓቐለይ” ዝብሉ ነገራት ክትዘረብ ትኽእል ኢኻ። ብቐልጽምካ ገጽካ ክትሸፍን ውን ትኽእል ኢኻ። ኣይትህደም፣ ነዚ ሰብ’ዚ ክትበኣሶ ውን ኣይትፈትን፣ ሸለል ኢልካም ጥራይ ጉዕዞኻ ቀጽል። ንውሕስነትካ ዘስግእ ኮይኑ እንተተሰሚዑካ፣ ሓገዝ ንምርካብ ደውል።
- ሓደ ሰብ ከፈራርሓካ ብተሌፎን እንተ ደዊሉልካ ኣይትመልሱሉ። ቁጽሪ ተሌፎን፣ እቲ ሰብ እንታይ ከም ዝበለ፣ ተባዕታይ ድዩ ኣንስተይቲ፣ ድሕረ ባይታ ድምጽን ካልእ ዝኾነ ዝርዝርን ጽሓፎ። ድሕሪኡ ነቲ ናይ ቴሌፎን ጻውዒት ኣቋርጸ። ብዛዕባ እቲ ጻውዒት ምስ ሓላፊ ጉዳይካ ተዘራረብ እሞ መዛኸሪታትካ ኣርእዩ። ነቲ ናይ ቴሌፎን ጻውዒት ናብ ኣኸበርቲ ሕጊ ክትሕብር ክሕግዙኻ እዮም።
- ሓደ ሰብ ብጽሑፋት ወይ ብማሕበራዊ መራኸቢታት እንተ ኣሸጊሩካ ኣይትመልሱሉ። ናይ መልእኽቲ ጽሑፋት ወይ ብኢንተርኔት ዝመጹ መልእኽታት መዝገብ ምሓዝ። ነቶም መልእኽታት ከመይ ጌርካ ናብ ሰበስልጣን ከም እትሕብሮም ንምፍላጥ ምስ ሓላፊ ጉዳይካ ተዘራረብ።
- ውልቃዊ ሓበሬታ ምስ ዘይትፈልጡ ሰብ ኣይትከፈል። ሓደ ሰብ ብተሌፎን እንተ ደዊሉልካ ወይ ኢመይል እንተ ሰዲዳልካ እሞ ድማ ከም ቁጽሪ ማሕበራዊ ድሕነትካ፣ ዕለት ልደትካ፣ ወይ ቁጽሪ ሕሳብ ባንክኻ ክትህብ ዝሓትት እንተኾይኑ፣ ከምዚ ዝኣመሰለ ሓበሬታ ኣይትሃብ! እቲ ሰብ እቲ ሓበሬታ እንተዘይሂብካ ክትስገግ ወይ ናብ ቤት ማእሰርቲ ክትኣቱ ኢኻ እንተኣሉካ እዚ ምትላል (ተንኮል)፣ ብዛዕባ ሓደ ነገር ርግጻኛ እንተዘይኮንካ፣ ቅድሚ ስጉምቲ ምውሳድካ ምስ ሓላፊ ጉዳይካ ተዘራረብ።
- ስልክኻ፣ ኢመይልኻ፣ ከምኡውን ኩሎም ናይ ኣንላይን ሕሳባትካ (ከም ናይ ባንክ ሕሳብካ) ጽቡቕ ፓስዎርድ ከም ዘለዎም ኣረጋግጽ።
- ከባቢኻ ኣስተውዕለሉ። ለይቲ በይንኻ ኣይትንቀሳቐስ ከምኡ ውን ምስ ካላኣይካ ወይ ብጉጅለ ክትንቀሳቐስ ፈትን። ኣብ ከባቢኻ ዘጠራጠር ነገር ወይ ሰብ እንተርኢኻ ንሓደ ሰብ ንገር። ኣብ ቅጽበታዊ ሓደጋ እንተሃለኻ ናብ 911 ደውል።
- ኣብ ገዛ፣ ናይ ደገ ማዕጸን መስኮትን ከም ዝተቐለፈ ምርግጻካ ኣይትረስዕ። ዘይትፈልጡም ሰባት ናብ ገዛኻ ክኣትዉ ኣይትፍቀድ። መስኮት ናይ ገዛኻ መጋረጃታት ግበረሉ ከምኡ ውን ኣብ እዋን ለይቲ ናይ መስኮትን ማዕጸን መሸፈኒታት ዕጽዎም። መኪና ትዝውር እንተ ኼንካ፣ ማዕጸን መስኮትን ናይ መኪናኻ ከም ዝዓጸኹ ኣረጋግጽ።
- መደባትካን ኣሰራርሓኻን ክትቀያይር ፈትን። ኣብ ከባቢኻ ብእግሪ ምጉዓዝ ትፈቱ እንተኾንካ ኣብ ዝተፈለለዩ ሰዓትን መዓልትን ክትከይድ ፈትን።

ምስ ናይ ምስጋና ኣብ መድረኽ ድሕነትን ውሕስነትን ዳግሙ-ምጥያሕ